

Karolina Stremska

---

100 lat temu

Palestra 51/5-6(581-582), 250-253

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

100 LAT TEMU

KURJER WARSZAWSKI

Dnia 15 maja 1906 r. Nr 133

~ Grupa wileńskich adwokatów przysięgłych wysłała wczoraj telegram do p. Muromcewa, prezesa Dumy państwowej, z prośbą o poczynienie starań co do uwolnienia z wileńskiego więzienia guber-

njalnego adwokatów przysięgłych pp.: Kozłowskiego, Kruszewskiego i Eljaszowa, których władza miejscowa trzyma w więzieniu od grudnia r. z. bez wytoczenia im spraw sądowych.

GAZETA SĄDOWA WARSZAWSKA

Warszawa dnia 12 Maja 1906 r. Nr 19

~ Jak donosiliśmy w poprzednim numerze, ogólne zgromadzenie sądu okręgowego warszawskiego skazało adw. S. w drodze dyscyplinarnej na naganę „za obrazę”, która polegała na tem, iż obrońca, broniąc sprawy w zjeździe, w zakończeniu obrony zaznaczył, iż wypadkowo spostrzegł wyrok, przygotowany już do podpisu jeszcze przed rozpatrzeniem sprawy.

Decyzję ogólnego zebrania

sądu okręgowego obrońca zaskarżył, dowodząc, iż wydanie orzeczenia przed zbadaniem świadków, rozpatrzeniem wszystkich okoliczności i wysłuchaniem obrony jest wprost przeciwne prawu, zwracając więc uwagę sądu na podobne lekceważenie odpowiedzialności moralnej przez gremium sądczych, spełnił on jedynie obowiązek obrońcy, za co karany „naganą” być w żaden sposób nie powinien.

Warszawa dnia 2 Czerwca 1906 r. Nr 22

~ „Riecz” z d. 14/27 b. m. pisze, że w d. 11/24 r. b. I departament senatu rz. rozpoznawał skargę 200 adwokatów przys., oraz pomocników adw. przys. okręgu izby sądowej warszawskiej na czasowego generał-gubernatora lubelskiego za rozstrzelanie z jego rozkazu bez sądu 17 osób. Skarżący słusznie wskazują na to, że ani przepisy o ochronie wzmocnionej, ani nawet stan wojenny nie usprawiedliwiają kaźni bez sądu. Obrońcy i słudzy prawa nie mogą milczeć wobec takich wołających o pomstę pogwałceń zasadniczych pojęć prawa i poczytują sobie za obowiązek podać o tem do wiadomości senatu, jako instancyi mającej przestrzegać mocy prawa.

~ W Łodzi z polecenia władz administracyjnych aresztowano adwokata przysięgłego p. Włodzimierza Wyganowskiego.

~ W dniu 28 Maja r. b. zmarł nagle ś. p. Henryk Maciejewski, magister praw i administracji b. szkoły głównej warszawskiej, adwokat przysięgły. Zmarły był synem Franciszka członka senatu i profesora szkoły głównej, a bratem Sewera. Ś. p. Henryk Maciejewski był zjednął sobie powszechny szacunek.

~ W Piotrkowie po dłuższej chorobie zmarł adwokat przys.

ś. p. Stefan Młodowski. Po za rozległą praktyką adwokacką, zmarły był współpracownikiem stałym miejscowej gazety „Tydzień Piotrkowski”.

~ Czytamy w „Warsz. Dniwniku”.

W r. 1869 ministerjum sprawiedliwości wskutek wrzenia w niektórych uniwersytetach i w celu ochrony sądownictwa od napływu osób, nie zdradzających obowiązku poszanowania dla prawa, uznało za konieczne, aby zwierzchność uniwersytecka, wydając dyplomy kończącym kurs nauk prawnych, zaopatrywała w osobne świadectwa zasługujących na nie studentów.

Ministerjum oświaty, nie znajdując przeszkód do wprowadzenia w czyn powyższego projektu ministerjum sprawiedliwości, uznało jednak, że stosowanie projektowanego środka w całej jego rozciągłości było by zbyt surowem, i dlatego począwszy od r. 1871 wydawało świadectwa takie nie tylko zupełnie nieposzlakowanej konduity studentom, lecz po porozumieniu się z departamentem policji także i tym, którzy choć brali udział w zaburzeniach uniwersyteckich, jednak wolni byli od zarzutu co do działalności jawnie przeciw rządowej.

Warszawa dnia 9 Czerwca 1906 r. Nr 23

~ Pomocnicy adwokatów przysięgłych pp. Salomon Bernstein, Aleksander Goldberg, Paweł Gold-

man, Leon Jermułowicz, Zenon Kon, Hipolit Oderfeld, Bernard Oppenheim i Szymon Rundstein

przyjęci zostali w poczet adwokatów przysięgłych okręgu izby sądowej warszawskiej. Pomocnicy zaś adwokatów przysięgłych pp. Wacław Brokman, Leon Kohn, Henryk Lichtenfeldt, Leonard Mutermilch, Henryk Pinkus, Mikołaj Litberstein, Rubin Szkop, Jakób Zalszupin oraz obrońca przy zjeździe sędziów pokoju m. Warszawy p. Borys Stawski, otrzymali świadectwa na prawo prowadzenia spraw w sądzie okręgowym warszawskim.

~ W tych dniach 2 sędziów pokoju m. Petersburga Korn i Czerszow przyszedli do więzienia tymczasowego i zażądali w myśl ustaw sądowych Aleksandra II, przedstawienia im wszystkich

dokumentów i dowodów, dotyczących aresztowanych, znajdujących się w więzieniu, w celu sprawdzenia, o ile są prawidłowe i prawne powody aresztowania każdego z więźniów. Władze więzienne odpowiedziały sędziom, iż bez pozwolenia prokuratora do takiego sprawdzenia nie dopuszczają. Sędziowie odeszli, oświadczając jednakże, że zgłoszą się powtórnie po odpowiedź. O fakcie tym naczelnik więzienia doniósł niezwłocznie ministrowi sprawiedliwości.

~ W poczet adwokatów przysięgłych okręgu izby sądowej warszawskiej przyjęty został b. obrońca prokuratury Królestwa Polskiego p. Jan Kucharzewski.

Warszawa dnia 16 Czerwca 1906 r. Nr 24

~ Starszy prezes izby zakomunikował pod datą 10/22 Maja zarządowi kasy pomocy adwokatów przysięgłych zmieniony przez ministerjum projekt ustawy kasy pogrzebowej adwokatów przysięgłych, celem przedstawienia go założycielom do rozpoznania.

Główne zmiany są następujące:

Kasa ma stanowić instytucję oddzielną, nie złączoną z kasą pomocy i członkami jej mogą być tylko adwokaci zamieszkali w Warszawie.

Fundusze kasy winny być lokowane w rządowej instytucji kredytowej.

Prokurator izby sądowej lub jego pomocnik ma prawo być obecny na zgromadzeniach ogólnych,

służyć mu też prawo każdorazowego przeglądania ksiąg i dokumentów. Cała korespondencja, rachunkowość i księgowanie jak niemniej dyskusja na posiedzeniach zarządu i zgromadzeń ogólnych winne być prowadzone w języku rosyjskim.

O ile słyszeliśmy, założyciele kasy pogrzebowej na proponowane zmiany się nie zgadzają.

~ Na wokandę III wydziału sądu okręgowego petersburskiego wniesiona została sprawa sześciu adwokatów przysięgłych, pp. Rozentała, Bonsowa, Lidorenki, Elisiejewa, Zarudnego i Kurtza, oskarżonych z I cz. 282 art. kod. kar. Jak opiewa akt oskarżenia, 15 Października 1905 r., osoby wyżej wymienione w gmachu są-

dowym utworzyły tłum, złożony z przeszło 50 ludzi, i zachodząc do sal posiedzeń różnych wydziałów sądu okręgowego, zmuszały do przerywania zajęć.

Śledztwo pierwiastkowe w tej sprawie umorzone zostało na zasadzie decyzji sądu okręgowego, prokurator atoli decyzję tę zaskarżył do izby sądowej, która ją uchylila i nakazała wskazane powyżej osoby oddać pod sąd.

Warszawa dnia 23 Czerwca 1906 r. Nr 25

~ IV Zjazd prawników i ekonomistów polskich w Krakowie.

Data i program zjazdu są już ustalone. Zjazd rozpocznie swoje prace dnia 2 Października r. b. rano uroczystym zebraniem w auli *collegii novi*. Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącego komitetu prof. dr. Xawerego Fiericha i dokonaniu wyboru prezydium zjazdu, wygłosi odczyt inauguracyjny dr. Leon Biliński na temat: „Międzynarodowe wypłaty”. Po południu tegoż dnia rozpoczną się obrady sekcji prawniczej i ekonomicznej w salach *collegii novi*.

Prace sekcyjne trwać będą: 2-go popołudniu, 3-go przed i popołudniu. Zamknięcie zjazdu nastąpi 4-go przedpołudniem uroczystym zebraniem, na którym sekcje złożą sprawozdanie za swoich obrad.

Zgłoszone na zjazd referaty są

Świadcami w tej sprawie będą obaj wiceprezesi sądu okręgowego, osoby obecne w dniu tym w sali posiedzeń sądowych, kandydaci do posad sądowych, woźni i t. p.

~ 40 petersburskich adwokatów przysięgłych pociągnięto do odpowiedzialności sądowej bez udziału przysięgłych za dążenie do zorganizowania bezrobocia pośród urzędników sądu okręgowego.

już przeważnie wydrukowane i na kilka tygodni przed zjazdem znajdować się będą w rękach uczestników. Wszelkich wyjaśnień w sprawach zjazdu udziela sekretarz generalny komitetu prof. dr. Julijusz Makarewicz (Kraków, Biskupia 9).

Wkładki w kwocie 20 koron przysyłać należy do Filii banku krajowego w Krakowie na rachunek „IV. Zjazdu prawników i ekonomistów polskich”.

~ W dniu 16 b. m. Po długich cierpieniach zakończył życie we wsi Wierzchowicy w pow. radomskim ś. p. Karol Ptasiński, adwokat przysięgły, w 30 roku życia. Zmarły dał się już poznać jako zdolny prawnik i odznaczał się uczciwością i dobrem koleżeńskim, które mu jednały życzliwość. Zwłoki jego spoczęły w dniu 18 b. m. na cmentarzu wiejskim w Goryni pod Jedlińskiem.